

Čís. 6333.

Náhrady škody, způsobené vadným stavem stokové mříže na ulici, nelze se na obci v Čechách domáhati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 6. října 1926, R I 483/26).

Kůň žalobcův uvázl ozubem podkovy mezi příčkami stokové mříže na ulici žalované obce a, ježto mříž nebyla připevněna, ji odklopil, zapadl zadními nohama do otvoru a poranil se. Proti žalobě o náhradu škody namítla žalovaná obec (v Čechách) nepřípustnost pořadu práva, s o u d p r v é s t o l i c e námitce vyhověl a žalobu odmítl, r e k u r s n í s o u d zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

V odstavci V. žaloby odůvodňuje žalobce svůj nárok jedině tím, že obci podle § 28 čís. 3 obec. zřiz. čes. a zákonů ze dne 12. srpna 1864 čís. 46 z. zák. a ze dne 31. května 1866 čís. 41 z. zák. náleží péče o zachování obecních silnic, cest, míst a mostů a o bezpečné a snadné jezdění po nich, že obec má tudíž podle těchto předpisů se starati o nutné opravy a bezpečný stav silnic a všech jejich dílů tak, by bezpečnost osob a majetku nebyla ohrožena, že však žalovaná obec tuto povinnost zanedbala, neodstranivši vadný stav stokové mříže. Z toho jest zřejmo, že žalobce odvozuje svůj nárok na náhradu škody jedině ze zanedbání povinností, uložených obci jako vykonavatelce silniční policie §em 28 č. 3 ob. zř. čes. Takovýto nárok jest podle § 37 obec. zřiz. čes. z pořadu práva vyloučen, poněvadž § 37 obec. zřiz. čes. se nevztahuje pouze na policii v užším smyslu, vyznačenou v §§ 35 a 36 obec. zřiz., totiž pouze na místní policii, nýbrž na péči o všechny zájmy policejní, jichž ochrana jest uložena obcím podle § 28 čís. 2 a 3 obec. zřiz., tedy též na povinnost obcí, pečovati o bezpečnost a snadnost chůze a vozby po ulicích a po veřejných náměstích. Rozhodl tudíž soud první stolice správně, uznáv, že věc nepatří na pořad práva.

Čís. 6334.

Výrobní a hospodářská společenstva.

Každý člen společenstva musí míti ve valné hromadě aspoň jeden hlas. Hlasovací právo člena nelze činiti závislým na držbě určitého počtu členských podílů.

Firma společenstva musí obsahovati dodatek »zapsané společenstvo s ručením obmezeným (neobmezeným)« ve formě nezkrácené.

Nepřípustným jest ustanovení stanov, že ziskem nebo ztrátou zvyšuje nebo zmenšuje se podíl jednotlivých členů společenstva podle míry jejich podílů.

Nepřípustným jest ustanovení stanov společenstva, jímž učiněna způsobilost valné hromady odvislou od zastoupení určitého počtu podílů.

(Rozh. ze dne 6. října 1926, R I 728/26).

Rejstříkový soud zamítl opověď firmy »Družstvo hotelierů, restaurantů a kaváreníků, společenstvo s r. o.« k zápisu do společenstevního rejstříku, poněvadž stanovy ze dne 25. března 1926 odporují zákonu ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. zák., jelikož je v nich v § 13 ustanoveno, že k tomu, by člen měl ve valné hromadě usnášející hlas, je třeba držby aspoň čtyř splacených členských podílů po 500 Kč, kteréžto ustanovení odporuje § 27 druhý odstavec zákona, podle něhož každý člen společenstva musí mítí nejméně jeden hlas, dále poněvadž v § 18, 17 a 19 stanov jest stanoveno, že v případě, že dědicové zemřelého člena nebudou představenstvem přijati, nebo v případě, že vdova nežádá o přístup, jest jim vyplatiti hotově bilanční podíl společenstevní, totéž že se děje v případě dobrovolného vystoupení nebo vyloučení a že vyloučení společníci neobdrží v žádném případě více, než vklad, kterážto ustanovení odporují §§ 77, 78, 79, 80, 81 zákona, podle nichž přebytky smějí býti rozděleny jen v případě zrušení (společenstva) a k bilančním ztrátám nesmí býti hleděno. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Ze zamítacích důvodů soudu první stolice jest dle názoru rekursního soudu opodstatněn toliko důvod první. Podle druhého odstavce § 27 společenstevního zák. má každý člen společenstva ve valné hromadě jeden hlas a toto ustanovení jest dle tohoto doslovu nejnižším požadavkem. Následující ustanovení »když společenstevní smlouva jinak neustanovuje« jest vykládati v ten rozum, že odchýlné ustanovení stanov jest jen potud přípustno, když jím jest pojata do stanov pro členy společenstva ustanovení příznivější, na př. o více hlasech následkem držby více závodních podílů (§ 11 společenstevního zákona). Ta okolnost, že zákon společenstevní počítá s oprávněním účasti všech členů na valné hromadě, jest potvrzena tím, že práva dle § 27 společenstevního zák. vykonávají se veškerenstvem členů společenstva, kteří se tedy mají nejméně jedním hlasem zúčastniti na valné hromadě, poněvadž dle § 29 společenstevního zák. určitý počet členů může navrhnouti svolání valné hromady a způsobilost valné hromady k usnášení se řídí dle počtu přítomných členů. Mimo tento zamítací důvod shledává rekursní soud dle § 11 společenstevního zák. ještě tyto zamítací důvody.

Dle § 4 společenstevního zák. musí firma společenstva s ručením obmezeným obsahovati označení »zapsané společenstvo« a dodatek s »obmezeným ručením.« Uvozovací znaménka v § 4 společenstevního zák. při těchto součástkách firmy svědčí o tom, že tyto dodatky musí býti pojaty do firmy bez jakékoli zkráceniny. V předložených stanovách přicházející označení »reg. Gen.« příčí se tedy zákonu a také v opovědi přicházející odchýlné označování firmy neodpovídá zákonu.

Ustanovení třetího odstavce § 20 stanov odporuje ustanovení § 76 společenstevního zák., dle něhož každý člen v případě úpadku nebo likvidace ručí nejen svými závodními podíly, nýbrž i další částkou. Z tohoto zákonného ustanovení plyne, že, pokud závodní podíly společenstva jsou určité výšky dle stanov, není přípustna jich změna po dobu trvání společenstva a tedy také ne odpis z nich beze změny stanov. To plyne zvláště také z ustanovení § 84 společenstevního zák., kde mluví se pouze o bilanční ztrátě polovice pe-

nize na závodní podíly splaceného, pokud se týče o nedostatku krytí dluhů jménem společenstva.

Ustanovení Šu 43 stanov o způsobilosti valné hromady k usnášení také tehdy, když nejméně 75% splacených podílů jest zastoupeno, není přípustno, poněvadž jediný, dle § 31 společenstevního zákona přípustný předpis o způsobilosti valné hromady k usnášení jest pouze ten, kde způsobilost valné hromady k usnášení v základě činí se odvislou od přítomnosti nebo zastoupení určité části členů. Ostatně zvláštní vytknutí ozračení »splacených podílů« není dle § 14 stanov jasno, vždyť dle tohoto ustanovení stanov musí býti všechny podíly ihned hotově vyplaceny a není tedy nesplacených podílů. Naproti tomu neodporují předpisy §§ 17, 18 a 19 stanov společenstevnímu zákonu, poněvadž dle Šu 78 až 80 společenstevního zák. pod bilančním závodním podílem Šu 7 stanov lze rozuměti jen závodní podíl člena společenstva a jemu podle společenstevního poměru jinak náležející pohledávání a není zákonem vyloučeno, by nebyl vyloučený člen společenstva obmezen na výplatu závodního podílu. Poněvadž tedy žádost za zápis ve vytčených bodech nevyhovuje zákonným požadavkům, jest odepříti zápis společenstva a byla žádost odůvodněně zamítnuta (§ 3 min. nař. ze dne 14. května 1873, čís. 71 ř. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

K jedrotlivým odstavcům odůvodnění napadeného usnesení jest vzhledem k vývodům dovolacího rekursu uvést toto: 1. Rekursní soud správně dovozuje, že každý člen společenstva musí míti na valné hromadě aspoň jeden hlas a že jen tak jest rozuměti předpisu druhého odstavce Šu 27 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. Plyne to z odstavce prvního téhož Šu, kde zákon vyslovuje zásadu, že práva, která v záležitostech družstevních přísluší členům, vykonávají se v e š k e r e n s t v e m č l e n ů, tedy v š e m i členy na valné hromadě, nepřipouštěje ve smyslu Šu 11 společenstevního zákona jinakých ustanovení stanov. Odstavec druhý Šu 27 zákona upravuje jen rozsah tohoto účastenství, jevíciho se v hlasování, vyhradiv každému členu zásadně jeden hlas. Předpisem Šu 13 stanov, dle něhož se činí přípustnost hlasování člena závislou na držbě aspoň čtyř splacených členských podílů, jest tedy porušena zásada účastenství všech členů při hlasování na valné hromadě, poněvadž by z něho byli vyloučeni členové, mající podílů méně než čtyři. Obdoby předpisu Šu 43 akciového regulativu nelze použiti již pro zvláštní právní povahu družstev jako spolků s neuzavřeným počtem členů, majících za účel podporu výdělků nebo hospodářství členů společným provozem podniku, kde tedy osobnost každého jednotlivého člena vystupuje v popředí. Rovněž nelze zvláštními předpisy zákona o společnostech s ručením obmezeným vykládati smysl ustanovení zákona družstevního, pokud se týče oním doplňovati tento.

2. I v tomto bodě jest přisvědčiti právnímu názoru rekursního soudu a jeho odůvodnění, že firma musí obsahovati dodatek »zapsané společenstvo s ručením obmezeným« ve formě nezkrácené (viz Stross, Ge-

nossenschaftsrecht stránka 61, Randa, Obchodní právo I. str. 96, Švamberg, Právo firemní str. 120; Adl. Cl. čís. 2490).

3. Ustanovení třetího odstavce Šu 20 stanov jest při nejmenším nejasné. Připouští výklad, který mu dává rekursní soud, totiž, že závodní podíly členů se automaticky zvyšují nebo snižují, dle toho, vykazuje-li družstvo zisk nebo ztrátu. Pak by byl ovšem předpis tento nesrovnatelným s § 76 družstevního zákona, který má na zřeteli statutární výši podílů, která bez změny stanov nemůže být za trvání společenstva změněna. V tomto znění tedy třetí odstavec Šu 20 stanov neobstojí.

4. Stěžovatelé sami připouštějí, že § 43 stanov jest v úzké souvislosti s jich Šem 13. a má jaksi umožnit členům, majícím méně než čtyři podíly, nepřímou účast na hlasování při valné hromadě. Než, jak již pod 1. bylo dovedeno, ustanovení Šu 13 společenské smlouvy odporuje zákonu, a jest tedy opatření dle Šu 43 nejen bezúčelné, nýbrž dle Šu 31 družstevního zákona také nepřipustné, poněvadž pro způsobilost valné hromady k usnášení jest rozhodnou jen účast určitého počtu členů nebo jich zástupců. Výhrada, že společenstevní smlouvou může být ustanoveno jinak, vztahuje se zase jen na případná odchylná ustanovení co do počtu členů, kteří musí být přítomni, by se valná hromada mohla usnáseti, nikoli na jinou úpravu, kde by způsobilost k usnášení byla závislou na jiných podmínkách, na př. na zastoupení určitého počtu podílů. V ostatním stačí poukázat k správným důvodům napadeného usnesení.

Čís. 6335.

Zavázal-li se manžel soudním smírem, že dá (po roce) souhlas k rozluce, jest pokládati prohlášení souhlasu uplynutím ujednané lhůty za vydané a nelze se domáhati exekucí prohlášení souhlasu.

(Rozh. ze dne 6. října 1926, R I 837/26.)

Smírem ze dne 14. dubna 1925 zavázali se manželé Václav a Marie P-ovi po uplynutí jednoho roku dáti souhlas k rozluce jich manželství pod následky exekuce. Po roce domáhal se Václav P., by jeho manželka splnila tento vykonatelný závazek v ten způsob, že podpíše návrh na povolení rozluky a tím souhlas s rozlukou projeví. Soud prvního stálice povolil exekuci, by bylo vymoženo povolení rozluky od stolu a lože, a uložil povinné straně, by žádost o rozluku spolupodepsala do 1. srpna 1926, jinak že jí bude uložena k návrhu strany vymáhající pokuta 100 Kč, po případě vazba v trvání 1 týdne. Důvody: Návrh exekuční neodporuje Šu 15 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., dle něhož možno žádost o rozluku podati teprve, když uplynul od provedení rozvodu soudního alespoň rok, není tu však řečeno, že by souhlas s rozlukou mezi manžely nemohl být dán již před uplynutím tohoto roku. V projednávaném případě Marie P-ová souhlas s rozlukou vyslovila vlastně již ve smíru ze dne 14. dubna 1925, ale realizace souhlasu toho návrhem na povolení rozluky byla a musila být vzhledem k ustanovení zákona odložena až po uplynutí roku. Pakliže se Marie